

EXOTEN IN ONZEN BOSCHBOUW.

door

B. STOFFEL.

Aangezien nog steeds twijfel bestaat aan de waarde, die exoten voor onzen boschbouw hebben, hoop ik dat men mij vergunnen zal, mijn waarnemingen op dit gebied mee te deelen. Mijn langjarige ervaring geeft mij toch eenig recht om mijn oordeel onder de oogen van belangstellenden te brengen.

Ik was 20 jaar oud, toen ik voor de eerste maal in Finland in het natuurbosch rondwaalde en daar indrukken op deed die mij thans (60 jaar later) nog helder voor den geest staan.

In die dagen was in Noord-Europa boschbouw, zooals deze thans wordt opgevat, een onbekende zaak; men oogstte slechts zonder te zaaien.

In Duitschland, waar boschbouw reeds wetenschappelijk werd bedreven, kon men zich niet losmaken van de gedachte, dat de minerale waarde van den grond de eenige waarde-meter is om mogelijkheden voor boschbouw te beoordeelen.

Om die redenen achtte men boschbouw op mageren zandgrond slechts mogelijk door aanplanting van den weinig eischenden groveden.

Deze meening is in West-Europa nog niet geheel geweken, maar wel is men overtuigd geworden van de groote waarde van de omzetting van den boschafval tot nieuw plantenvoedsel, ontstaan door den invloed van een bodemfauna, die in het éénsoortige grovedennenbosch ontbreekt. Door jarenlange waarneming en vergelijking van de groeiwijze en de houtwaarde van Europeesch naaldhout in Noord-Europa en op de hoogere berghellingen in Midden-Europa, in tegenstelling met de waarde en groeiwijze van dit zelfde hout in West-Europa, heb ik de overtuiging gekregen dat alle Europeesche naaldhoutsoorten (zeedennen uitgezonderd) een lange winterrust en een korte groeiperiode verkiezen. West-Europa, met een atlantisch klimaat, was in historische tijd niet de optimale groeiplaats voor naaldhoutbosch. Alle soorten naaldhout die er thans groeien, zijn er door de menschen gebracht.

Het succes met de naaldhoutsoorten uit het zeeklimaat van Noord-Amerika's westkust, overgebracht naar West-Europa, berust op het feit van klimaatovereenstemming.

Ik heb nimmer een naaldhoutsoort uit Oregon of Was-

hington ontdekt, die in Nederland niet tot normalen groei komt.

Een scherpe tegenstelling met deze groeiwijze vormen de naaldbomen uit Siberië, waar een zeer korte warme zomer en een lange winterrust heerscht.

De Siberische zilverden en de Sib. lariks heeft men reeds voor vele jaren naar Finland en naar Noord-Zweden overgebracht met volkomen succes.

Ruim 30 jaar geleden heb ik als proef 100 stuks 2-jarige Sib. lariks en 100 Sib. zilverdennen geplant in de omstreken van Diepenveen. Het resultaat is, dat thans van den lariks nog 2 stuks met weinig groeikracht in leven zijn en dat alle zilverdennen reeds vroegtijdig zijn afgestorven.

Als bewijs dat ook het Europeesche naalddhout een korte groeiperiode verkiest, al is dit dan in mindere mate dan het Siberische, geldt de jaarlijksche topscheut zonder najaarsverlenging.

Alle naalddhoutsoorten van de Westkust van Noord-Amerika vertoonen in ons land meer of minder verlenging van den topscheut als bewijs van overeenkomst met ons klimaat. Alleen West-Europa bezit dit klimaat, evenals een gedeelte van Japan.

Iedere boomsoort kan tot op zekere hoogte zich aanpassen aan een afwijkend klimaat, maar het hout heeft dan nimmer eenzelfde hoge houtwaarde als op de optimale groeiplaats. Onze *Pinus silvestris* en *Picea excelsa* leveren daarvoor het bewijs.

De europeesche *Abies alba* en de eur. lariks, die in de natuurbossen van Noord-Europa niet voorkomen, willen in West-Europa en dus ook in ons land wel groeien. *Abies grandis* uit Amerika en de Japansche lariks, bewijzen echter door hun snellere groeiwijze hun afkomst uit streken met eenzelfde klimaat als het onze.